

BỘ-VĂN-Y

quản lý

Giá bán nhứt trình

AN-HÀ

Trọn năm..... 8.00

Sáu tháng..... 5.00

Giá bán riêng nhứt

trình L'APPEL

Trọn năm..... 6.00

Sáu tháng..... 4.00

Giá bán chung hai bốn

Trọn năm..... 10.00

Sáu tháng..... 6.00

AN-HÀ-BAO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

ÉDITION EN QUỐC TẾ DE L'APPEL

Organes d'Informations Agricoles Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO & TẠI ĐƯỜNG — Boulevard Delanoë — CANTHO

Directeur Politique: TRẦN-BẮC-NGHĨA

PHẠM-KÝ-XƯƠNG

chủ-tịch

Về việc mua bán hay là
mua nhứt trình hay là gởi
bài đăng báo xin đề thơ
cho M. Bộ-văn-Y quản lý

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gởi số tiền
lướn, hồn-quán lấy làm
thảm cảm.

8583

CUỘC LẬP NGHĨA-DỊA của người Annam mình tại CANTHO

(Tiếp theo)

Kỳ trước tôi đã bàn cái lợi và cái hại về việc người Annam mình không có lập nghĩa-dịa. Nay xin giải qua vì có nào mà bày lầu người mình không ai để xướng trong việc này và do đó mà bàn ra cho tới cùng.— Bây lâu người mình không có lập nghĩa-dịa như dân các nước đều cùnぐ nguy xứ ta là cùnぐ có nhiều duyên cờ: vậy ta chờ nên lâm suy mà vội trách lây ta là không có lòng thương yêu nhau, không có đoàn-thể với nhau, nên không có nghĩa-dịa để cho có chỗ nằm yên-ởn cài nǎm cót tàng của ta tràn nǎm vê sau. Tường rằng: đâu ta có chỗ chắc-chắn yên ờn đì nǚa; biết ta có giữ được đời dài cái nǎm cót tàng của ta chẳng? vì: thán sòng của ta có khi ta còn không giữ vẹn được, lựu là một nǎm cót tàng. Bởi vậy có câu: *vị qui tam xich thô, nang bao bách niênn phan*. Câu này nghĩa lý rát phù hợp theo lời mới giải ở trên đó. Bà hay vay, nêu ta cứ cùnぐ chấp theo câu chữ này thì có lẽ ta không quàng gi đèn hải cót ta; khi ta nhầm mất mà phuối sạch nợ trán. Tôi mới mở lời trên kia rằng: người mình bày lầu không có lập nghĩa-dịa là cùnぐ có nhiều duyên cờ, mà không biết có phải là tại nghĩ cho thán sòng còn khó giữ cho vẹn-vẹ, lựu là xuong-cót, nên không mảng đèn, chèt rồi thành đất (sanh ư thô từ huồn tại thô) mà không lo lập nghĩa-dịa chẳng? Theo siêng-kiên của tôi là chẳng phải vì câu chữ: *nang bao bách niênn phan* mà không lo đèn. Thiết tưởng: người mình sanh trưởng tại xứ mình, các nhà phủ túc thi ai cũng có dien vien để lập tử-phân, rước thấy địa-lý xay kim tinh, chọn chỗ hàm rồng, bụng rồng mà chôn xát ông bà cha mẹ mìnhi được ngày sau con cháu làm an cho tần phát vinh hiển.

Ở đời: phàm muôn khởi xướng lập hội gì, lựng sở gì thi phải nhớ những người có tư-bồn, có thè-lực, có danh-giá, mà hạng người này họ dà có sám riêng cho họ rồi, ngoại già thi dà có sám riêng cho người có dù hàng sảng hàng tám mà lo việc ấy. Dầu cho hạng người có hàng tám mà không hàng sảng thi cũng khó mà để xướng cho nên việc được (nhèo nói ít người nghe theo). Và lại còn một nói: mình ở xứ mình, lo gì mà không có đất/chôn mình sao? Nếu mình không có đất, thi còn bà con thân tộc của mình;

nói cùnぐ mà nghe: dàu thân tộc ho hàng của mình mà không có đất chôn minh; thi không lè xóm làng di bò thay minh nằm rụt dò sao?

Ây vay: 1) hạng giàu có sám chỗ riêng cho họ, họ không cần nhoc sirc lo cho ai? (cái tè này sè giải sau) 2) còn hạng nghèo thi lo không kham, nói không ai nghe, 3) mình sò ý minh ở xứ minh, thè nào cùnぐ có chỗ chôn xát được. Bởi có nên bày lầu cái tiếng: Nghĩa-dịa của tây, nghĩa-dịa của chà, nghĩa-dịa Quảng-dông, nghĩa-dịa Triều-châu, nghĩa-dịa Phuréc-kiên, nghĩa-dịa nước Hè, thi nghe nói, chờ cái tiếng *Nghĩa-dịa Annam ở xứ minh* thi không nghe nói, mà có nghe thi cùnぐ mới mày nǎm sau này, nhờ các báo Quốc-Annам có-dòng, nên ở miệt Saigon—Cholon—Giadinh dà có lập thành, chờ ở các tỉnh *các tay mìnhi chôn trung ngue coi náo* có nghĩa-dịa Annam!!!

Vì ba cái nguyên-nhơn này mà tôi chẳng dám trách người mình không có tinh thương-mèn nhau cùnぐ là không có đoàn-thể (solidarité) với nhau mà lo lập nghĩa-dịa, chờ dàn ta cùnぐ là một thử dàn có dù vân-hiền, hè có dù vân-hiền tức là dù luân-lý, cang thương, thán ái, đoàn-thé v.v. Ta chưa có nghĩa-dịa cho ta ngày nay là bởi 3 cớ trên đó, mà thùng-thlinh rồi đây ta sẽ có— chờ chi ta mà đèn kiêu cư đồng dào ở các nước, như dân các nước đều kiêu cư ở xứ ta, thi chẳng nhùngh là nghĩa-dịa mà thôi, dàu chodèn nghĩa-từ-đường tường khi chúng ta cùnぐ lập luon trót thè. Như lúc Âu-châu chiến đấu, dân Annam ta sang Pháp-quốc giúp binh, dà biết cùnぐ nhớ sức nhà nước chí bảy, vیدan ta vி Đại-Pháp mà tảng thân, nhưng mà dân ta cùnぐ có tinh thương-ai, có giải đồng-tám, người sống thương người thất, kè còn mèn kè mắt, lập nghĩa-dịa và nghĩa-sl-tự Annam tại Nogent-sur-Marne dè qui tè nhau noi đất khách. Như thè thi nghĩa-dịa Annam ở Pháp-quốc cùnぐ sánh được cái nghĩa-dịa của dân các nước đều ở trong xứ ta vậy. Nò nào hép suy với bạo ngón cho là người Annam ta không có Nghĩa-dịa!!!! Bởi bây lâu chưa có ai khởi xướng ra lập, chờ cuộc lập Nghĩa-dịa chẳng khác nào một cuộc phuộc thiện (lập chùa, lập trai-dàng v...v...) người mình thường có tánh ham hở lám đó.

(Sau sẽ tiếp theo)
HUỲNH-HỮU-ĐÔNG
Nghị viện CANTHO

Luận về hôn nhơn

(Tiếp theo)

Nói về sự canh lừa dối bạn

Nhưng mà có đang biện phân
ranh rè cho khai lâm lạc về hang
người thi cùng lì một dều khôn nứa.

Những người gả trả tam tinh bẽ
trong thường hanh dồi với việc
làm bέ ngoài, cung người bέ ngoài
thi xem là ngườ đạo đức thật tha
mà bέ trong th sầu hiềm nước
dời, hả khác nhau dέu khà húy.

Lời tục nói rằng: "Dò sông
dò biển dέ dò, vào ai lây thước
mà do lòng ngứa" Sự biết người
khó làm vạy nên người giáo-hùu
ngay lành thường hay cầu nguyện
kêu xin cung chúa cho biết mình
phải chọn lừa dối bạn nơi nào cho
xứng hạp, vi có một minh Đàng
Tao-hoa biết đang và soi thàu rõ
ràng trong tam tinh mọi người mà
thôi. Như trong sách Thánh giáo
yêu lý tam giài (catéchisme expli-
qué) có nói rằng: "Cha mẹ thè gian
cho nhà cửa của cải, mà người vợ

dò thời, chờ khé ngay lành muôn
chọn dối bạn nên thi làm sao cùnぐ
cây nhơ on Chúa chỉ dòn thi mới
thác.

Viết dèn day tôi nhớ lại khi tôi
còn đi học tại trường Mytho, tôi
cò thấy một bà huyện kia (ông
huyện tên Lang bà thuỷ ày là giáo
sư là thấy tôi nên tôi biết rõ việc
này) chọn dối bạn cho con gai bà
thật là một cách khôn ngoan lt cò
thấy người như bà vậy. Lúc ày cò
một trai kia cậy mai dong đèn xin
lâm rè gá duơn cùng con gái bà
Vậy bà huyện xin định trong 4
tháng bà sẽ trả lời cho trai ày hay
về sự bà nhứt định thè nào, bà biếu
trai ày yển lòng chờ đợi, sự bà ước
ao là dâu cò muộn trè dòn ngày mà
việc nén thi qui hơn là ráp mà
không nén việc. Trong bòn tháng
ày bà dέ dò tánh tinh trai ày cò
cho biết là người đức hạnh thè nào
vi trai ày ở xa cách xứ sở của bà

biết dạng. Từ ày mòi đêm bà
thương khóc lóc kêu xin cung chúa
cho bà biết nơi ày có phải là nơi
cho con bà két duyên Tân-Tân,
trăm nǎm tò tóc đèn cùnぐ đời chàng
(Nên hư gi cung một lần, chúa cho
chọn lừa mà chàng cho dối dời, mà
bà huyện là người đạo đức nên bà
lo sợ làm vạy). Đến đúng ngày kỵ
hẹn thi bà dà nhớ on trên soi sáng
cho bà biết và dò nghe rõ ràng là
người trai ày hiền lành xứng đáng
cho con bà làm bạn. Bà bèn cho
phép trai ày sinh lέ cầu hón. Rồi
dò đèn phiền mày dứa con sau thi
bà huyện cung cùi noi giữ một v
lành như vay mà chọn lừa dối bạn
cho con cái bà. Bởi nhớ tánh
ngay lành của bà nên mày dứa
con bà dέ dò nhớ on trên phò hộ
mà ngày nay vợ chồng trên thuận
dưới hòa, tình đồng khán khít, cù
hai nhom đức hiền lành, một lòng
một ý lo thờ phuợng kính mìn
chúa.

Ây là một gương làm dâng nên,
kè muôn làm dối bạn cung nén hán
chước, vi xưa nay ai cung biế
thiên lực mòn nên dừng ngòi, ràng
một minh nhơn lực, và mưu sur
tại nhơn thành sự tại thiên, muôn
việc gi cung vạy, chờ cùnぐ như câu
trong truyện kiêu nói: "Xưa nay
nhơn định thiêng thiên cung nhiều
thi xin dè luận dàm vê tiêu thuyết
và truyện tinh mà thời dừng cùn
lần vào đây mà nghịch lý với bài
luận này.

Ây là mày lèo thường thay
mà gop nhóp necho anh em nghe
(1) chà tinh-hòa-thay cù, kêu làm
vagy vi người doa ủ người bên giao
về dâng rời linh

Văn uyên

Trái đưa thi

Lớn nhỏ đương bao cung gọi đưa,
Tré giá lớn nhỏ thay đều tra;
Trên cao lắc lèo qua ngày tháng.
Dưới cõi tang tánh buổi sớm trưa:
Chi sáu cái thân vay giờ buối,
Đanh cam cho phản phải máy mưa
Nhờ vì nước ngọt thêm trong sach,
Mặt thuỷ linh tăng bô lúc xưa

Long-vịnh-Thủy

Trái mít thi (Thú vĩ liên ngâm)
Thay mây lao ôn huống hò ai
Nai, nghệ, ước, khà, cung một loài
Non, chính, mù, xơ rò rít nhám
Xanh, vàng, nguyên trái vắc chóng gai
Túc sung dùng hằng thường vó hai
Ương yến nốc vào phải gấp tai
Thom ngọt hãy dùng cho lây vи
Thay mây lao ôn huống hò ai

Lê-thanh-Long

Ký giữ Thái-cầm-Thạnh
Từ biết danh hiền ướm kết giao
Non sông dâu cách cung đồng bao
Đối tình đó những khâm cung quđ
Đáp ngái đây mong dựa cui rào
Bốn biển phô danh người nghĩa khí
Năm châu càng lờ bức thanh cao
So minh hèn yêu nén lòng ngai

Tràng móng nhớ bạn
(HÒA NGUYỄN VĂN PHẠM-TRƯỜNG-AN)
Nguyệt chiêu sao loa cảnh thương thiên
Riêng minh thường nguyệt chanh tinh
(liền
Nhà khỉ thi tiêu chung cung ban
Vân liêng ca cầm đà bản niêa
Hoai hứu xem tho lưu luyến mãi
Đứa linh mương lág bùi cung nghiệp
Bao chí hội ngộ chia bài biết
Sé thấy thán béo dựa cảnh liên

Trịnh-tài-Nguyên

Tự thuật
(LỜI CÔNG NGÔI DÀY HỌC TRỜ TRƯỜNG
TÌCH-TIỆN Ở SỐC TRẮNG)
Chim nái đối phen lai chòn nay
Tài hèn đực mồng cung vai thay
Công danh đường, ngàn ngao từ thuỷ
Khai hóa lồng, cùn-vận những ngày
Nào đồng lương, mà tánh giỏi trước
Đanh a b, phai chiu qua đây
Trò đời ngu tri đầu khinh trương
Nhóm mìn róng là ngọc giải khuya.

Trúc-Dãm

HANOI

Hiệu nghĩa khà gia
Trong lăng Xanlau lynch Sôlêng có
ông Dur-minh-Lý luồi dà được 50 ngoai.
ra làm lăng hòn 15 nǎm, làm đèn hực
hương-ca, tánh tinh thuần hậu, hiếu
kinh nhơn từ, thuở làm lăng ông cò
lập nhiều công lao cùc nhoc trong
việc lăng, lò cát dinh-thần, cát nhà
công-sở, cát nhà trường thay thay này
được hồn thành lót dẹp. Khi ông lò
lăng các công việc trong lăng kham
rồi, ông bèn xin từ chức ở nhà phung
dường me già của ông. Bà thân của
ông năm nay được 74tuổi, lúc chồng
quá vắng luồi bà cùn xuân, mà bà
không cài già, cùi ở vây thờ chồng
nói con mà thôi. Trường nam của
bà là thầy cùu Ban-Biện lồng Thanh-
an, người từ ba là gài gù cho thầy
thông Càn ở Cái-Vùng cung là giầu
cò cùn người thù tu là ông cù Dur-
minh-Lý dây. Bởi bà là người hiền-

TRUNG-CHÂU LÚ-QUÁN

(Hotel Central)

Nhà
khách
sang
Trung-
châu
lú-
quán
phòng
rộng rãi
mát mẻ
và
sạch sẽ
ở giữa
chỗ
thành

Kính trinh Lục-châu quý khách rõ: Ngày 1er Janvier 1921 rồi đây chúng tôi có mở một nhà khách-sang-hiệu là « TRUNG-CHÂU LÚ-QUÁN (HOTEL CENTRAL) » tại đường Boulevard Delanoué, giữa chỗ-thành Cần-thơ, chỗ-nhà in cù. Nhà ngủ chúng tôi cao-rào sạch-sé, ở nhầm chỗ thanh vắng, êm-tịnh và trung-trong trung-trong chỗ-thành.

Phòng thi rộng-rãi, mát-mẻ, nhà-tiền nhà-tắm, nhà-bếp-thay đều-tinh-khết, yên-vang; giường-nệm, drap, cũng là khăn-bàn áo-gói trong phòng thường-giữ-gìn sạch-sé. Lại trong mồi phòng có đặt ống-dàn nước cho tiện-bé quý-khách rửa-ráy. Phía sau có chỗ-dé xe-hơi.

Phòng-chúng tôi làm-thiết là kỳ-lưỡng, quý-vị hành-khách đến ở sẽ được mọi-bé thuận-tiện, trống-không-dầu-bằng. Xin quý-khách đến ở một-lần-thì rõ.

dứt-nết sanh con được từ-lé cả-thay, như-ông-cá Dur-minh-Lý thay-là người-sir màu-chi-hieu, nếu-không sánh-dược Quách-Cú-ở-dời-Hòn; chô-cũng-không-nhường Lục-Tích khi-xưa, khí-bà-lão-dung 61-tuổi, ông-cá-bày lè-lục-tuần-mừng cho-mẹ, nhà-chung-don trang-hoàng, bày-ra-một-linh-sanh-thinh bà-mẹ-lên-ngôi, hết-thay con-chau-trong-nhà, quần-dài-áo-rộng, ra-quí-sấp-hàng-dưới-dắt, rồi-trò-gia-lè-xuống-lèn và-dung-rượu-thit cho-bà ăn-trước-mặt-chau-con-dều-lay—Ngay đó, có-mời-dù-thân-bằng quyến-hữu đến-chung-vui, thật-ông-cá-ăn-lè-lục-tuần cho-mẹ-rất-long-trọng.

Hiện-nay-ông-xin-nghi-việc-làng ở-nhà-phung-dường-mẫu-thân, thản-tinh-mộ-khan-rất-nên-chi-hieu. Mọi-hứa-ông-thường-lo-sang-soc-từ-món-ăn-cho-mẹ, lè-bà-lão-ngồi-dung-hùa, ông-cá-cứ-ngồi-một-bến-đeo-ti-mieng-ăn, cõi-canh-cá-thit-cho-mẹ, thường-ngày-ông-nhắc-nhớ-tré-trong-nhà, lè-dồi-áo-thay-xiêm, ném-chiếu-mảng, mèn-giúi-cho-sach-sé-cho-bà-lão. Mái-ba-hi-som-mai-ông-thường-vẫn-av-coi-trong-minh-bà-lão-có-dieu-chi-uong-yêu-cháng? Hè-bà-lão-vẫn-minh-xót-mảng-thì-ông, lát-lát-lò-thuốc-lèm-thay-ngày-dém-không-ngot.

Thật-là-ông-cá-Dur-minh-Lý-thay-mẹ-chi-hieu-it-ni-ở-dược-như-ông, như-là-ở-dời-này, mà-tôi-thường-thay-con-chau-hay-ngo-ninghich-cùng-chia-mẹ-ông-hà, hay-dược-thay-các-dieu-hieu-hanh-của-ông-cá-dày, tôi-lấy-hàm-khen-ngồi-võ-cung, nén-vết-hài-này-cây-ông-Chubut-bảo-An-Hà-ẩn-hanh, dược-nêu-chi-guong-Hieu-ninghia-của-ông-cá-Dur-minh-Lý, ở-làng-Xamau(Sóc-trăng)ra-dày-cho-dời-soi-lý.

NGUYỄN-KẾ-THI
Phú-Giao (Sóc-trăng)

Cuộc-te Tôn-Vân tại Cần-thơ

Trong 2 ngày 2 đêm 12 và 13 Avril này, bốn-hàng Khách-trú tại Cần-thơ và-hết-thay Khách-trú ở các-chợ-nhỏ trong-tỉnh-như-là: Ông-đồn, Cái-rango,

nơi-nhà-trường Cuốn-vây-vây... Xét-vì bài-dó-có-can-dị-trong-phản-trach-nhậm-của-nó-vì..... bị-dưới-bài-ý-ký-té-một-cách-rất-tráng-dồng, chàng-kiêng-đe-cho-ai-nên-không-thể-dâng-lên-báo-dược.

Vậy-bản-báo-có-này-lời-này-xin-người-viết-bài-ý-kết-cho.

AN-HÀ

Nhàn-dâm

Truyện-một-người-học-trò-hay-có-tánh-khoi-hài

Có-một-anh-học-trò-kia-nhà-ở-ngang-dinh-quan. Thái-thú-học-hành-chứ-ninghia-khá, nhưng-mà-vô-vân, thi-hoài-rót-hoài. Anh-ta-lại-có-tánh-khoi-hài-và-cùng-có-ý-tự-phụ-về-việc-học-hành-của-minh; ngoài-sân-có-trồng-liêng-dân-trước-cửa-ngo như-vầy:

*Bình-chưởng-thiên-cang-truôt,
Gia-lòn-van-quyết-tho.*

Quan-Thái-thú-thấy-anh-ta-chung-chứ-nghĩa-có-ý-phách-lối, bèn-dạy-quán-vật-rựa-quá-mé-mây-buoi-tre-của-anh-ta, coi-còn-gì-mà-cang-truôt-như-truôt-cho-bié.

Anh-học-trò-thấy-này-buoi-tre-của-minh-bị-mé-hết, bèn-thêm-dưới-dòn-liêng-một-bến-một-chứ, đọc-như-vầy:

Bình-chưởng-thiên-cang-truôt-dân.

Gia-lòn-van-quyết-tho-truôt.

Quan-Thái-thú-thấy-vây-càng-giản, bèn-dạy-quán-rặng-bay-quá-bay-bưng-rao-mây-buoi-tre-của-nó-dem-liên-chó-khác, coi-còn-gì-mà-nó-dần-nó-trường-nà-cho-bié.

Anh-học-trò-thấy-này-buoi-tre-của-minh-bị-bóng-di-rá, cùng-không-thôi-bèn-thêm-dưới-dòn-liêng-một-bến-một-chứ-nà-như-vầy:

Bình-chưởng-thiên-cang-truôt-dân-vô-Gia-dân-van-quyết-tho-truôt-hùu.

Có-một-năm-kia-éi-hang, dân-tinh-dò-thán-không-nhì-làm-mùa; quan-Thái-thú-truyền-đi-làn-huong-án, rồi-ughi-bồn-thán-nam-dắt-hà-chay-cầu-ughien-mà-có-võ-cho-thien-là-nhó. Tuy-dảo-võ-nó-chưa-thấy-trời-mưa-xuông, nên-av-học-trò-mới-viết-hai-câu-tho-dân-truôt-của-như-vầy:

Thái-thú-thiên-dân-dảo-vô-tuyệt.

Bản-da-khai-mô-kien-minh-ughien.

Ngài-thay-anh-truôt-tho-có-ý-kieu-ughien-ughien-cầu-mưa-hà-không-có-mưa, lại-trò-thêm-có-trò-trong-lúc-mưa-dém, ngài-day-quá-quá-bát-anh-ta-dém-về-danh-dò-về-lôi-kieu-ughien-quát-truôt, rồi-ni-day-quán-dân-anh-ta-dày-quá-ở-còn-khác. Lào-ri-di-có-một-người-có-rõt-anh-ta-theo-dura-dón-khôc-lóc, a-người-cứu-này-lại-có-một-con-nó-má-thoi. Anh-ta-thay-cậu-minh-là-rinh-là-cũng-thương; bèn-nói-câu:

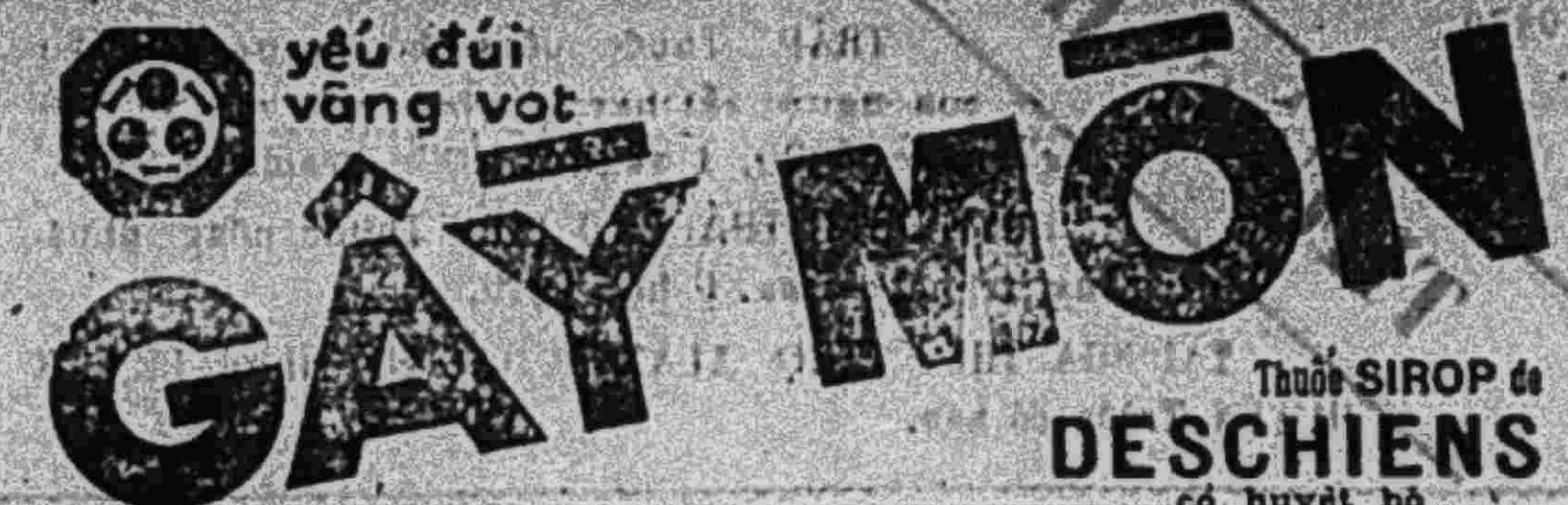
Kiên-cứu-n-kien-muong.

Đây-là-anh-ta-có-mà-nhờ-dến

Một-jht thú-xà-bóng tuyêt-hảo

Thú-xà-bóng-nào-làm-bằng-mồ-dâu-tinh-trong, khòi-có-tròn-phè-diêm-cường-thì-chỉ-mới-phái-thiệt-tốt, rùa-ráy-minh-mây-sách-sé, da-thít-giỏi-mạnh, da-mát-dâng-minh-màng-tươi-tốt-hoài. Bò-nhỏ-có-bò-nhiều, gióng-bò-suốt-làm-cho-trò-buội-dóng-trong-mây-lô-chón-long-deu-tròi-sách-di-cà. Đá-vây-lai-còn-nhỏ-vì-xà-bóng-à-khô-ráo-luôn-luôn, nén-là-hao, dùng-lâu-bằng-hai-các-thú-xà-bóng-thường.

Savon Cadum

Iám-cho-Rung-tuô-mẫu-men, ấy-là-một-vi-thuốc-của-cas-Luong-y-trú-binh.
Thuốc-này-hỗn-hợp-tinh-huỷt-và-giúp-thay-có-tính-nhó-Còn-nhà-thương-tại-thành-Paris-dùng-nh

Tiệm-chợ-tại-Paris-DE SCHIENS, đường-Paul-Baudy-và-các-nhà-hàng-thuốc.

lòng, ban-hiện, hội-dồng-tự-về-Tòa-bồ-nhóm-lê-thường-nhì-thang.

Vậy-các-hội-viên-Khuyên-Học-hội-Cần-thơ-xin-nhờ-ngày-5-Mai-tới-dày-là/ngày-nhóm-trong-hội-xin-thỉnh-mỗi-vị-dễn-nhóm-tại-Phòng-Khuyên-Học-hội-nơi-công-sở-làng-Tanah-tưng-làu(5-Mai-à-5-heures-du-soir)-mà-bản-linh-các-công-việc-hữu-ich-và-cần-nhứt-trong-hội.

Thời-sự

Cần-thơ

BÌ-CHIỀM-NHIỀU-VỊT

Ngày-11-Avril-người-la-có-chứ-dến-nhà-thuong-một-người-dòn-hà-bị-chém-9, 10-vít-dao-xem-rất-trong-tich. Người-dòn-hà-này-tên-là-Lê-thi-Ngoc-31-tuổi-trước-có-một-dời-chồng, có-một-dòn-con, đứa-nhỏ-năm-nay-dược-7-tuổi. Lúc-dứa-nhỏ-này-nén-4-tuổi, thi-Ngoc-khai-rằng: chồng-nó-cù-mesa-vợ-bé, bỏ-nó-lâu-này, nên-nó-mời-chap-nối-với-tên-Lười-41-tuổi, chết-vợ-lâu-năm.

Tên-Lười-và-thi-Ngoc, cùng-nhau-kết-cầu-nay-sanh-dược-một-dứa-con-3-tuổi, vợ-chồng-nhà-cứa-ở-làng-Ké-sách(Sóc-trăng). Theo-lời-khai-của-thi-Ngoc, thi-nàng-di-về-nhà-cha-mẹ-ruột-của-nàng-ở-Phung-hipp-mà-buon-hầu-trong-nhà-huynh-nay. Ngay-đo-chồng-nó-là-tên-Lười-ở-Ké-sách-hơi-xuống-lên-nhà-cha-mẹ-nó-bao-một-hai-nhó-phai-về-nhà. Thi-Ngoc-nói-về-hi-và-mà-dè-thùng-thịnh-cho-tôi-tôi-làm-nhà-đi-kiêu-cho-xong-rồi-se-về; chờ-buồn-bán-nửa-chung-roi-bò-di-về-thu-mát-lúa-hết-còn-gi.

Tên-Lười-cù-nài-hoài-cho-vợ-về-mà-thôi, sau-rồi-dời-có-Lười-vòi-xung-noi-may-khong-xé-lao-chém-may-Trong-the-thi-Ngoc-cung-không-nhịu-đi-dòng-mảng-nhieu-nhuc-ma-phi-dot-nên-tên-Lười-mãi-hồi-hoa-xung-tam-dice-dao-chém-lung-chiung-ngung-dao-thi-thi-Ngoc-nhili-thien-mau-hong-gan-muon-biet-thoi-lap-tuc-chu-thi-Ngoc-tu-nha-thuong-tho-quan-thuy-cuu-chien. Cung-may-vit-huy-là-nhieu-co-vit-cung-sau, nhung-mà-khong-trong-chi-nhuc, nén-tanh-mang-khoi-hai-drot.

Theo-lời-thi-Ngoc-thì-vậy; nhưng-chang-vò-chắc-có-phai-và-chang-hay-la-vi-sự-ghen-tuong-mà-va-có-tat.

ĐI-DÀM-ĐÔ-BƯỚT
Ngày-9-Avril-tên-Nguyễn-van-Lý

Fondée en 1918

THUẬN-THÀNH

(BOTTIER — CHAPELIER
7, Rue des Calas — Hanoï)

Kính cung Quý-vị đang rủ, liệm lôi đồng giày lilly, ta và làm són
nhieu kiều dẹp, giá bao, xin chư tôn chiếu cũ. Bán sỉ giá
thực v.v.

Chủ-tiệm NGUYỄN-TIỀN-HÀM, kính mời
CATALOGUE FRANÇAIS SUR DEMANDE

O KÈ CHÌ DÁI THẬP BỘ HOÀN" Thuốc bô huyết đều kinh trị 5
tứ huyết bao, giá bán mỗi hộp 3 lượng 1\$70

"SÀM NHUNG BỘ THẦN BẦU CHƠN HOÀN" Thuốc trị
đau lâu lâu năm dài hết gốc rát đều sâm có mủ hoặc
chi theo nước dài mà ra, giá bán 1 hộp 3
lượng 2\$00.

"ICH. THO CỔ TỊNH DUN" Thuốc trị
đi tinh mộng tinh, giá bán 1 véc 30
grammes 0\$41

CÁP DÁI BỘ PHẾ HOÁ BÀM
HOÀN" Thuốc trị ho lâu
năm dặm nhiều khò
khó, giá bán 1 véc
30 grammes
0\$70

THUỐC HAY CÓ DANH TIẾNG

"SÀM YÊN

NHUẬN PHẾ

CHÍ KHÁI HOÀN"

Thuốc trị ho lâu ho

khoa không cầm, hoặc
cố mưu, hoặc lão tiêng, giá

bán mỗi véc 30 grammes 0\$80.

"ICH. THO BỘI NGƯỜI VỀ SANH
TRẮP" Thuốc uống bô người khi cho
con người rãnh hay, giá bán mỗi một véc 300
grammes 3\$00, 1 véc litre 1.000 grammes 9\$00

"HUYỀN ỦNG THÁI BẢO BƯỚM" Thuốc uống nhuận
tường trị bà chưng. 1 hộp 0\$10.

TAI NUA THUỐC THO XUÂN DƯƠNG chủ nhơn LÊ-VĂN-
HUYỀN Trần có bán.

31 tuổi ở làng Trường-thanh (Cao-bồ)
ngồi xe kiệu với vợ nó chở đến nhà
thương Cao-bồ xin điều trị. Quan thấy
xen ra thấy tên Lại bị đập nát vít nơi
bung rết sau, ruột lồi ra. Hồi nó thì nó
khai rằng: nhà nó ở trong đồng, nứa
đem lấp tröm dẽo nhà nó rãnh mà lấy đó.
Khi nó hay mở cửa chạy ra rước bá
tên áo tröm, rói vì hất không được lại
bị tên áo tröm dẽo vò bụng nó một dao
rết mạnh phải lôi ruột ra như vậy.—
Lời khai này không biết đâu là chưa là
giả, vì tên Lại này bị thương nặng rết
một mình vò nó đẽo nó và nhà-thương
mà thôi, không có lồng xá giãi cung nó.
Bị áo tröm dẽo? hay là áo tröm bị
chóng dẽo? không biết là nào phải!
Chỗ được một đẽo đến 3 giờ sáng
tên Lại hồn qui di lợ.

Longxuyen

LONGXUYEN GIÁP CHÂU BỒ, LỘ BỘ BÀ

XE HƠI CHẠY TRONG THƯƠNG

Khi lố từ Longxuyen lên Chaudoc
hết, ta làm chưa giáp nhau được,
vì đã là là buôn tham, xe hơi chạy
thông chung như. Hiện giờ ai muốn
đi Triton, PoemPeat, Hauien, Takeo,
Kampot, Kep, đi ngay đường từ Long-
xuyen lên Chaudoc rồi đi máy xíu để
chợn liệu vật. Các tỉnh Nam-kỳ nầy
sau thiền he di dêng bộ thông thương
tất hìn qua tỉnh kia được như vậy,
thì cũng như cơ chánh-phá mỗi năm
đều có dự định một phần tiền to tú
tong việc kêu lô đó.

Cách Vẽ sành

của dân bà

và chưng súu lồng

N, trời dân-là, lô kinh nguyện khang
đều thường có nứa, đe vàng, mồi mèt,
bồi bột, bay rung, bồi-boài xương cốt
hết dầu, nhứt, bồi-sóm mai khi
nhức dày; có người sau khi sành-lai
hay dâ-dượi, vop-bé, sưng mí dưới con
mắt và hai cái ống chun; lại khi có
tuổi tác thì bay lù, xót-xa nồng-nỗi
chóng mệt, nặng trắc đong đưa. Nhưng,
người dân-bà có này chưng dò tui,
phai-cấp-tri bộ luô (2 trái cát) thihet
được. Rù, cứ lòi tuoi, nhô tuoi hế
đau lồng và đau ný chưng dò là bối
nước tiêu của ai không được tinh
bảo vi 2 trái cát ếu và không được
mạnh giỏi.

Có thứ thuốc hoan kêu là PILULES
FOSTER trimay chưng dò rất thần-thiệu;
nhức mỏi, đau lồng, sưng mỉnh, sưng
mát cá v.v. đều trị được hết.

Thuốc này bảo chế tại: Spécialités
Foster, 25 rue St Ferdinand, Paris 17.—
Có bán trong các nhà trù thuốc tây.

Nguyễn-tân-Thạnh

Cựu Trưởng-tòa
1er clerc de M. Dartigues avocat
Saigon

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & C°

9, Rue Trompette, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Lời rao

Xe máy mới từ 6.000 đến 130.000
xe Peugeot bán y gianh lớn, Saigon. Có
bán đủ đồ phụ-tùng xe máy, khăn đeo
thiết-tối, giày bắc, giày bám, ống kiệu
bay hàn-tau, hàn-bé, đèn-tay, nút
kiểu. Pháo bay lầu-hát gióng, quí-ống
đè-xa muôn biết giá, xin hỏi mục lục

TIẾT PHU HÀM OAN

Tác giả: Hạo-Nhiên

TIẾP THEO

Lời di truyền rằng: lúc phật thấy lèp
cánh chùa Tây-an nầy, khi đó còn tạo
phao cây lá người cất lén xem như là
một cái am của ông đạo náo kia vậy,
chỗ vỉ nái non sách trồ không có dù
nước mà dùng trong chửa, nên người
đứng ra hòa-nguyện với phật trời che
người đạo một cái tiếng gầm chùa.
Nguyên song, bô thán người cảm
xưởng dào một lô khô, tự nhiên có mội
nước: & dưới trào lên, sau giếng này
sứa lòi ra lớn và sâu đến nay còn đá
xây nên hổ sún xem thâm thẳm, lại có
làm bún quấy dê trực thông nước lên
rất tiên. Xem giếng xong rồi, ông giáo-
tho dân ông Trung-Tinh di xem chỗ
khô, mà mồi lòn đến chỗ khô, ông
Trung-Tinh cũng liếc coi, nhưng không
thấy thi-Sen & dâu tái cả, nên ông coi ý
buôc, ông giáo-tho bén xem ông Trung-
Tinh về nhà khách ngồi chờ đây lát
lèo bời: mồi phật, lúy này, ông nói

rằng: Ông di đến chùa đây cũng có
một việc, vây chẳng hay việc chi: xin
ông vui lòng nói cho tôi biết. Ông
Trung-Tinh bèn đem chuyện của thi-
Sen dâu dưới thuật trộn cho ông Giáo-
tho nghe, rồi nói bây giờ súng có chủ
ruột nó và chồng nó di cùng tôi, còn
ngồi đợi ngoài quán kế bên dảng vò nái
day. Vây xin Hòa-thượng mờ lưỡng
tử bi, nếu có con gái tôi đến ở chùa này
xin báo nó và ở cùng chồng con nó,
kéo dêm ngày súng có lòng hoài vong
nó lâm. Ông Giáo-tho nghe nói gật
đầu rồi nói: có, mà cũng là lời tiên-
đán của tôi đó.— Vây đó tôi sai đạo
nhô xuống nhà bếp kêu nó lên cho ông
thấy mặt nó và dem nó về. Ông Giáo-
tho bèn sai người di kêu thi-Sen, mới
chút chờ lại thưa rằng: có hai "Thiên-
Bửu" (pháp danh của một cô vãi trong
chửa) với cô... mới đến ở đó, hồi
sớm mai nay di cùng nhau qua chùa
Hàng chừng 4 giờ chiều mới về. Ông
Giáo-tho nói: vây xin ông ở sang đây
đợi và xin thi-Sen luôn 2 ông kia
rồi chờ-lời dem ông không thua, v
đến ngay đây dùng bữa cơm chay trong
chửa, chưng cao và nói chuyện.

hang hôi thám tin tức rồi về thua lại,
vì đây mới rõ là thi-Sen. Ông mạo mạo
binh ném ở đó.— Rạng ngày 3 người
xin cùng ông Giáo-tho cho người dân
dàng qua đó mà thăm thi-Sen. Đến nơi
ông Nguyễn-trung-Tinh vào trước hôi
thám, có vài trong chùa dào lại chỗ
thi-Sen nằm, ông thấy được con
lòng mùng khớp khởi, miệng kêu bô
con, con ôi, cha đến thám con đây. Lúc
bấy giờ thi-Sen trong mình oàng-nôn
vùi, song nàng gương mờ mắt nhìn ông
Nguyễn, hai hàng nước mắt chảy ròng,
miệng kêu cha nhỏ obô được hai tiếng
rồi nhảm mặt lại, ông Nguyễn kêu tiếp
thêm hai tiếng, nhưng nàng cứ tắt
thiếp thiếp không từ hờ chí tra. Ông
Nguyễn-trung-Tinh xem xác diện lì
biết cho nàng phải đau nhiều, bèn chạy
ra kêu Khải-Phong và Tân-Tài, 2 người
vào đến nơi, thấy đượcнат thi-Sen thi
khóc hờ, kêu gọi thiêng cũng không
được, trong mồm nàng nôn như lửa
đốt, mè sảng làm thán, khi thi-lan lợt,
khi thi-nam yến, nói bậy bạ khôn
trùng rào đầu cù. Trong chùa mấy ông
sư và mày-cô vải thấy vây đồng lồng
thương, kè lo thuốc này, người lợ

Ai muốn làm giàu
Bỏ ra 20 quan mà may ra được
500.000 quan

Mua một cái trái đơn của Công ty PANAMA, có rút số để huân lợi (Obligation Panama à lots). Lô mua phải nộp ngay 20 quan, còn lô mồi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày để đánh máy xu, có thể trả nên giàu có được.)

Nếu nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái đơn mà riêng mình được quyền
số bùa, như là mồi đã nộp hết tiền rồi vây, và đến lúc trái đơn trảng số v
10 nǎo thì mình đang làng nguyên số tiền là ấy. Mỗi trái đơn trước sau lô nǎo
cũng trảng một lô từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có lô huân lợi
là 400 quan. Mỗi nǎo có bốn lão rút số, cộng chung máy lô trung được cả thảy
là 3 triệu quan.

Như vậy mua Trái đơn thê nào cũng, không khi nào thiệt.

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY:

130 lô	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
130 lô	250.000	1.320 lô	2.000
260 lô	100.000	13.200	1.000
260 lô	10.000	1.700.900 trái đơn huân lợi lâm	400

Người có trái đơn được sự cuộc rút số Mồi cho đến khi số trái đơn hết ra tại THO

Các lô được lãnh ngay tiền, không phải trả phí tên chi cá. Mỗi lão rút số
sẽ nhận được một cái lô bù số trái đơn trảng số, không phải trả tiền. Còn số lô
trong lô ấy đúng với cái trái đơn để lại nhà Ngân hàng, các nhà có trái đơn
có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars
1900. Món lãi ấy là một bao luát bao chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn
không có đến 5% phải trả ngay tài.

Năm nǎo cùng cứ 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thi rút số

Các ngài mua dù các cuộc rút số ấy thi gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère Marseille France

R. C. MARSEILLE 6576.

Sách hưu ích nên mua mà xem

Như là mấy ông Hương-chức đang giúp việc quan và mấy ông Biển-Chó nên
mua đểapan trong nhà rất nên hữu-đụng trong con-có việc.

Giam ngay voi doi moi nam cho den loi sao cho khoi việc day việc kia. Ay
tuy nhieu ai traub cho khoi.

1. Vay muong bei Phap-su Huong-chuc phu la quan Biển-lý ra the-hao? Thi mu
"TUẤN-TRÀ-IPHAP-LÝ" của ông Võ-vân-Thơm, giá là.....2\$00

2. Muong ro The-cach Sach-tu bón-lúu và Bô-dời, nén mua cuon "SANH TÙ
HỌN-THỦ" của ông Võ-vân-Thơm, mới in roi, giá là.....2\$00

3. Muong ro việc kiêu thua deo Tôa công het thay nhung nguoi lam dan
nhà ouere ra toé nǎo, nén mua quyển "TUNG-TÙ THÈ-LÝ" của ông Võ-vân-Thơm
dich ra cuôu. Quốc-cam ranh re, giá.....1\$00

4. Muong biel phap-su Huong-chuc co quyền Giao-trac va thi hanh án trong
vụ kiện bộ của người Bón-quốc, nén Truong Tôa nén mua cuon "THÚC-KIỀU-
MỘT" của ông Huong-vân-Mien giá là.....3\$00

5. Muong theo ve việc lang thi nhien giay to Sám va co dien-tho ghe co trau-
uo. Chia-gia-tai. Cho vay dat nợ. Cầu-chung. Con-niem. Khán va mua dat,
gia dat Nha-nuoc. Mua hoi-do du dat, nén mua cuon sach "SÁCH THƯỢNG-
DỤNG" của M. Trần-Kim, giá là.....2\$00

Bồi-quang-Nghia kieu là ông Thủ-khoa Nhiale, kỵ là một án văn-chuong rất
dung-dâng và mày chửi bò khô đều có giải nghĩa rõ ràng dưới môi trường
giá mồi cuon là.....0\$80.

Sau thử sach nói trên đây, như Quý-vị có mua xin phụ thêm 0\$21 là tiền gởi
mỗi quyển.

Có trù-bán tại Nhà-in Hậu-giang Cán-tho.

Xin viết thư và mua-dat cho M. Bồ-vân-Y Quốc-Lý An-quán-An-hà
CANTHO.

"Précourant". Bón hiệu sảng lồng gởi
cho không.

Truong-vân-Hanh
(Gán-Tòa bô) Sa-deo

Giới thiệu sách mới

Nhà An-Quán Hậu-Giang Cán-tho mới
xuất bản một quyển sách tựa là :

"Aventures trag-comiques d'un plaidor
Annamite" Tâ.-giá là quan Trung-su
Albert VIVIES. Sach lâm bằng chữ
Pháp và có dịch ra Quốc-ngữ.

Sách này có lối văn vui-đẹp nhưng
sách đặt-dé thi theo lối tiêu-thuyết, cũng

có lối bi-ai có hối hi-lạc như trong các
tiêu-thuyết khác vây. Bởi cho nên sách
tuy là sách khoa-học mà đọc không
biết chán, càng đọc càng vui mua-ei
tới hoai cho biết lúc kết cuộc ra làm
sao. Lâm văn mà bầy bối như thế càng
thiết là khéo. Vày bón quán xing giới thiệu
sách này cho chư khán-giới thiệu
sách có múa-phản-chữ Tay-núi phản-chữ
quốc ngữ thi có lè bô-lè chư abung
người mua-học thêm eub Phap.

Sách có trù-bán tại nhà An-Quán Hậu
Giang Cán-tho.

Giá mồi cuon 0\$10

thuốc kia, lớp phung lớp cho uốn;
nhưng cũng không thấy thuyền đậm
chút bão. Đạo nhỏ lõi về chùa Tây-an
bão-tim cho ông Giáo-tho bay, ông cũng
lai đặt qua đầu nái, súng ông cũng bắn
điông Nguyễn-trung-Tinh vào trước hôi
thám, có vài trong chùa dào lại chỗ
thi-Sen nằm, ông thấy được con
lòng mùng khớp khởi, miệng kêu bô
con, con ôi, cha đến thám con đây. Lúc
bấy giờ thi-Sen trong mình oàng-nôn
vùi, song nàng gương mờ mắt nhìn ông
Nguyễn, hai hàng nước mắt chảy ròng,
miệng kêu cha nhỏ obô được hai tiếng
rồi nhảm mặt lại, ông Nguyễn kêu tiếp
thêm hai tiếng, nhưng nàng cứ tắt
thiếp thiếp không từ hờ chí tra. Ông
Nguyễn-trung-Tinh xem xác diện lì
biết cho nàng phải đau nhiều, bèn chạy
ra kêu Khải-Phong và Tân-Tài, 2 người
vào đến nơi,

